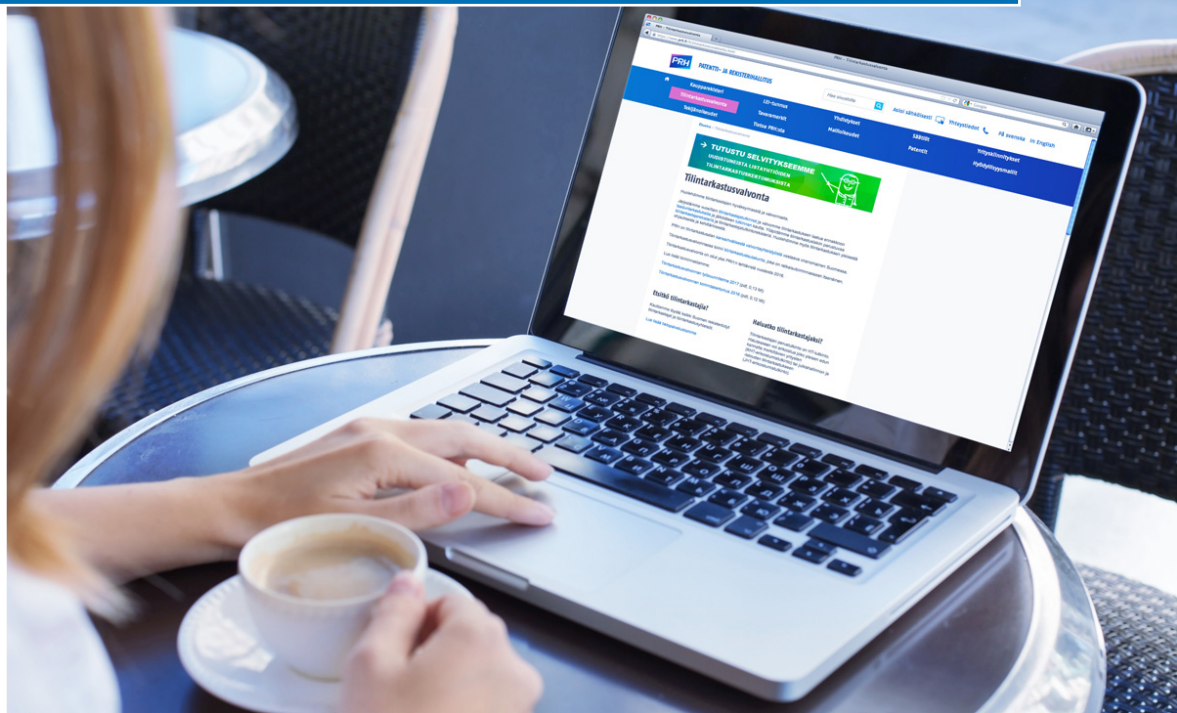

2019

Berättelse över verksamheten vid PRS revisionstillsyn

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Revisionstillsyn
Patent- och registerstyrelsen
31.3.2020

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Berättelse över verksamheten vid PRS revisionstillsyn	2
1. Allmänt	2
2. Revisionstillsynens tjänstemän	2
3. Revisionsnämnden och dess sammansättning 2019	3
4. Godkännande av revisorer	4
5. Registrering av revisorer	5
6. Tillsyn över revisorer: kvalitetsgranskning	6
6.1. Kvalitetsgranskning av revisionsammanslutningar	6
6.2. Kvalitetsgranskning av revisorer	7
7. Tillsyn över revisorer: undersökningsärenden	10
7.1. Revisionsnämndens verksamhet	11
8. Tillsyn över revisorer: övrig tillsyn	12
9. Allmän styrning och utveckling av revisionsarbetet	12
10. Internationellt samarbete	13
11. Övriga lagstadgade uppgifter	13
12. Uppföljning och utvecklande av lagstiftningen	14
13. Marknadsuppföljning	14
14. Samarbete med universitet	14
15. Interna arbetsgrupper och samarbete med myndigheter	15

FIGURFÖRTECKNING

Figur 1: Antal revisorer 31 december 2019	5
Figur 2: Antal revisorer som var föremål för kvalitetsgranskning 2019 (innehåller oavslutade kvalitetsgranskningar)	9
Figur 3: Resultat av kvalitetsgranskningar 2019 till och med 3 mars 2020	10

Berättelse över verksamheten vid PRS revisionstillsyn

1. Allmänt

Bestämmelser om uppgifterna för Patent- och registerstyrelsens (PRS) revisionstillsyn finns i 7 kap. 1–3 § i revisionslagen (1141/2015) och i EU:s PIE-förordning. Till revisionstillsynens viktigaste uppgifter hör att godkänna och registrera revisorer samt att övervaka, allmänt styra och utveckla revisorernas verksamhet.

Som en del av PRS främjar revisionstillsynen företagets verksamhetsförutsättningar. Rättssäkerhet, förutsebarhet, objektivitet och jämställdhet mellan parterna är de viktigaste utgångspunkterna för verksamheten. Syftet med revisionstillsynens verksamhet är att kontinuerligt förbättra bokslutsinformationens tillförlitlighet.

PRS nya vision samt strategi för perioden 2018–2022 fastställdes i början av 2018. PRS strategiska mål styr också revisionstillsynens verksamhet under de kommande åren.

Det viktigaste målet för utvecklingen av revisionstillsynens verksamhet är att våra kunder ska lyckas. Med tanke på våra slutkunder, alltså de som använder bokslutsinformation, innebär detta bland annat att vi etablerar de reformer som genomförts i kvalitetsgranskningsarbetet under de senaste åren och utvecklar informeringen av tillsynsresultaten. På så sätt bidrar vi till att förbättra revisionens kvalitet och därmed bokslutsinformationens tillförlitlighet. För att de kunder som använder våra tjänster (till exempel de revisorer som är föremål för tillsyn) ska lyckas, har vi som mål att ge tydligare och begripligare beslut och avgöranden samt att bestämma handläggningstider för våra tjänster.

År 2019 fortsatte vi att utveckla vår kommunikation och anordnade bland annat två kvalitetsdagar för revisorer och i samarbete med Finansinspektionen ett möte kring aktuella ämnen för representanterna för revisionskommittéerna i sammanslutningar av allmänt intresse och för representanter för intressentgrupper. Därtill ger vi information om vår verksamhet och dess resultat på PRS webbplats för att utveckla god revisionsled.

I oktober 2019 startade vi ett övergripande digitalt projekt för att utveckla revisionstillsynens e-tjänster. Innan starten planerade vi projektet och genomförde en konkurrensutvärdering av tjänsteleverantörer. Syftet är att införa e-tjänster för i regel alla ärenden som gäller revisionstillsynen och på detta sätt underlätta ärendehantering mellan revisionstillsynen och revisorer, de som ansöker om att bli revisor samt andra för revisionsstillsynen viktiga intressentgrupper. Målet är också att effektivisera och automatisera revisionstillsynens handläggningsprocesser. Vi beräknar att projektet fortsätter till våren 2022.

2. Revisionstillsynens tjänstemän

Vid utgången av 2019 anställde PRS revisionstillsyn 16 tjänstemän (18 tjänstemän år 2018), varav en är direktör för resultatområdet. Sju (nio) av tjänstemännen arbetade vid

kvalitetssäkringsenheten, fem (fem) vid enheten för undersökningsärenden och lagenlighetsövervakning och tre (tre) vid enheten för godkännande och registrering av revisorer.

3. Revisionsnämnden och dess sammansättning 2019

I anslutning till PRS revisionstillsyn arbetar revisionsnämnden, som träffar sina avgöranden självständigt och vars uppgifter regleras i 7 kap. 5 § i revisionslagen. Dess viktigaste uppgifter är att besluta om påföljderna i undersökningsärenden som hänför sig till tillsynen över revisorer och att behandla begäranden om omprövning av revisionstillsynens beslut. År 2019 hade revisionsnämnden följande sammansättning:

Ordförande

ekonomidirektör Pekka Pajamo, Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma

Vice ordförande

hovrättsråd Jussi Heiskanen, Helsingfors hovrätt

Medlemmar (suppleant inom parentes):

advokat Riikka Rannikko, Hannes Snellman Advokatbyrå Ab
(chef för lagstiftningsärenden Tiina Toivonen, Företagarna i Finland)

advokat Leena Romppainen, Advokatbyrå Castrén & Snellman Ab
(hovrättsassessor Silja Leino, Helsingfors hovrätt)

VP Group Accounting and Tax Elina Stråhlman, Finnair Abp
(sakkunnig Hannu Ylänen, Finlands Näringsliv EK)

Ekonom Ari Ahti

(ledande sakkunnig Janne Fredman, Ekonomiadministrationsförbundet i Finland)

Senior Fellow Anders Tallberg, Hanken & SSE Executive Education
(professor Lasse Niemi, Aalto-universitetet, institutionen för redovisning)

universitetslektor, Antti Fredriksson, Åbo universitet, Handelshögskolan
(professor Mervi Niskanen, Östra Finlands universitet)

professor Teija Laitinen, Vasa universitet

(professor Marjaana Helminen, Helsingfors universitet)

Permanent sakkunniga

CGR Juha-Pekka Keimmo, Revico Grant Thornton Ab
(CGR Heikki Ilkka, Ernst & Young Ab)

CGR Kari Lydman, Revisionsbyrå Lydman Ab
(GR Jukka Prepula, Tiliextra Oy)

4. Godkännande av revisorer

År 2019 ordnade PRS revisionstillsyn för fjärde gången revisorsexamina enligt revisionslagen som trädde i kraft den 1 januari 2016. Dessutom ordnade revisionstillsynen de ofullbordade examina enligt den tidigare revisionslagen vilka ska ordnas under övergångsperioden (2016–2010).

Den av PRS tillsatta examenssektionen fortsatte sin verksamhet. Ordförande för sektionen från den 1 januari 2018 var GR, CGR Pasi Pekkarinen. GR, OFGR Minna Ainasvuori utsågs som medlem för en treårsperiod. Som medlemmar fortsatte GR Tuula Ossa och Hanna Kattainen, chef med ansvar för ärenden som gäller godkännande av revisorer vid PRS.

Examenssektionen utarbetade examensuppgifterna, bedömde examinandernas svar och upprättade för revisionstillsynen ett förslag till bedömningsgrunder för examensuppgifterna, poänggränser för godkända examina och varje examinands poäng. Examenssektionen upprättade ett förslag till bedömning av examinandernas prestationer för revisionstillsynen. Examensuppgifterna och bedömningsgrunderna publicerades på PRS webbplats. Examenssektionen anlätade utomstående sakkunniga i sitt arbete.

Det kom in sammanlagt 376 anmälningar till examina (399 anmälningar år 2018). Till den nya GR-examen anmälde sig 201 (211) personer, till CGR-examen 141 (137) personer och till OFGR-examen 14 (10) personer. Till kompletteringsprovet anmälde sig 11 (21) OFR-revisorer.

På grund av ofullbordade examensprestationer anmälde sig 3 (7) personer till den gamla GRM-examen och 5 (13) personer till CGR-examen. Dessutom anmälde sig en person (0) till OFR-examen.

PRS revisionstillsyn ordnade revisorsexamina i Helsingfors under två olika veckoslut i augusti och september 2019. Antalet deltaganden i de olika examina uppgick till sammanlagt 306 (302). En stor del av examinanderna deltog i både GR-grundexamen och CGR-specialiseringsexamen.

PRS revisionstillsyn godkände den 9 december 2019 sammanlagt 105 (71) personers prestation i GR- och GRM-examen, 49 (48) personers prestation i CGR-examen, 6 (4) personers prestation i OFGR-examen och 4 (8) personers prestation i kompletteringsprovet. Sammanlagt 1 (7) person godkändes i CGR-examen enligt den tidigare revisionslagen. Antalet omprövningsbegäranden som gällde bedömningen av examina 2018 uppgick till 13 (23 omprövningsbegäranden år 2017). En (2) av omprövningsbegärandena ledde till att revisionstillsynen gjorde en själv rättelse, varvid examinandens prestation godkändes 2020.

De examinander som deltog i examina godkändes som följer:

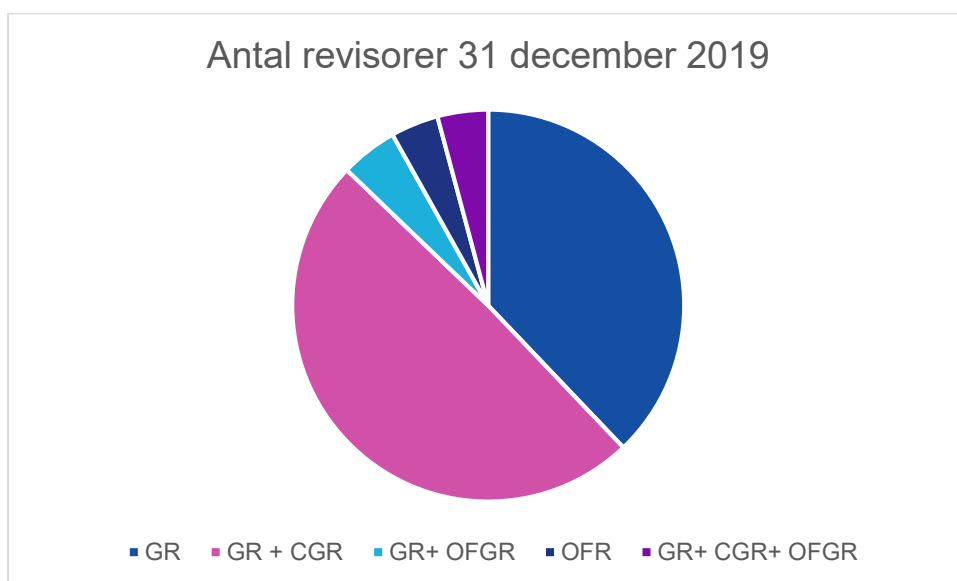
Examen	Deltagare	Godkända
GR- och GRM-examen	172	105
CGR-examen	112	49
CGR-examen (ofullbordad)	5	1
OFGR-examen	8	6
Kompletteringsprov	9	4
Sammanlagt	306	165

5. Registrering av revisorer

År 2019 godkändes 79 nya revisorer (50 nya revisorer år 2018), avbröts 109 (120) revisorsgodkännanden på revisorns ansökan, antecknades 2 (2) återkallanden av godkännande i revisorsregistret och återställdes 6 (3) revisorsgodkännanden.

År 2019 godkändes 2 (4) nya revisionssammanslutningar, medan godkännande av 1 (2) sammanslutning avbröts på sammanslutningens ansökan. Dessutom avbröts godkännande av 1 (2) OFR-sammanslutning på sammanslutningens ansökan.

Den 31 december 2019 fanns det sammanlagt 1 317 (1 345) revisorer, 71 (70) revisionssammanslutningar och 2 (3) OFR-sammanslutningar i revisorsregistret.

Figur 1: Antal revisorer 31 december 2019

6. Tillsyn över revisorer: kvalitetsgranskning

Alla godkända revisorer och revisionssammanslutningar är föremål för de kvalitetsgranskningar som PRS revisionstillsyn utför. Kvalitetsgranskningarna utförs på ett riskbaserat sätt, dock minst vart tredje eller vart sjätte år. PRS revisionstillsyn övervakar kvaliteten på revisionsarbetet genom att granska revisorernas och revisionssammanslutningarnas egna kvalitetskontrollsystem och utförandet av revisionsuppdrag. Tillsynen över revisorerna genom kvalitetsgranskningar är närmast förebyggande och handledande verksamhet i syfte att förbättra revisionsarbetets kvalitet. Vid kvalitetsgranskning kan vi göra sådana observationer om revisorns eller revisionssammanslutningens verksamhet som leder till att revisionsnämnden handlägger ärendet som undersökningsärende.

År 2019 fortsatte revisionstillsynen att utveckla kvalitetsgranskningsprocesserna och granskningsprogrammen i synnerhet inom revision inom offentlig förvaltning. Vi bildade en kvalitetssektion för revision inom offentlig förvaltning, som har i uppdrag att bistå revisionstillsynen med att utveckla kvalitetsgranskningens arbetsmetoder och utvärdera kvalitetsgranskningens resultat. Medlemmarna i kvalitetssektionen 2019 var OFR Virpi Ala-aho, Pasi Leppänen och OFR Erja Viitala.

Kvalitetssäkringsenheten vid revisionstillsynen fortsatte att ordna gemensamma möten (kliniker), där hela enheten diskuterar svåra ärenden eller ärenden som kräver tolkning vilka kommit fram vid kvalitetsgranskningarna. Detta har visat sig vara ett fungerande arbetssätt. Under året ordnade vi 42 (21) kliniker, där vi behandlade förutom enskilda frågor även observationer från kvalitetsgranskningarna utgående från kvalitetssäkrings-sakkunnigas förslag och bedömde deras inverkan på kvalitetsgranskningens resultat.

6.1. Kvalitetsgranskning av revisionssammanslutningar

PRS revisionstillsyn utför minst vart tredje år kvalitetsgranskning av revisionssammanslutningar som reviderar sammanslutningar av allmänt intresse. Andra revisionssammanslutningar kvalitetsgranskar vi på ett riskbaserat sätt.

Tre revisionssammanslutningar med sina kvalitetskontrollsystem har varit föremål för kvalitetsgranskning 2019. Om dessa har ännu inga beslut utfärdats. Under året har beslut däremot utfärdats om en kvalitetsgranskning som utfördes 2017 och om tre kvalitetsgranskningar som utfördes 2018.

År för kvalitetsgranskning	Beslut 2017	Beslut 2018	Beslut 2019	Under behandling
2016	2			1
2017		3	1	0
2018			3	0
2019				3

Revisionsammanslutningarna ska skapa och upprätthålla kvalitetskontrollsystem som hjälper dem att få rimlig säkerhet om att respektive revisionsammanslutning och dess personal följer professionella standarder och krav, som baserar sig på tillämpliga författningar och bestämmelser, och att rapporterna av revisionsammanslutningen och av de personer som ansvarar för uppdraget är korrekta med hänsyn till omständigheterna.

PRS revisionstillsyn satte sig in i kvalitetskontrollsystemen hos de revisionsammanslutningar som var föremål för kvalitetsgranskning och bedömde deras tillförlitlighet och funktionsduglighet. Vid bedömningen av kvalitetskontrollsystemets funktionsduglighet använde PRS revisionstillsyn som evidens observationer om och resultat av kvalitetsgranskningar av revisorer som arbetar i sammanslutningen.

Den första treårsperioden för kvalitetsgranskning av revisionsammanslutningar som reviderar sammanslutningar av allmänt intresse var 2016–2018. Under 2020 kommer PRS att publicera en sammanfattande rapport om kvalitetsgranskningen av revisionsammanslutningar.

6.2. Kvalitetsgranskning av revisorer

Alla revisorer är personligen föremål för kvalitetsgranskning antingen med tre eller sex års mellanrum. Därtill kan en revisor förordnas till kvalitetsgranskning på ett riskbaserat sätt. Kvalitetsgranskningen genomförs av revisionstillsynens kvalitetssäkringsakkunniga.

Kvalitetsgranskning utförs genom att vi bedömer revisorns revisionsarbete i det revisionsuppdrag som vi har valt. Vi bedömer om revisionen kan anses vara utförd enligt god revisions sed. Mer information om god revisions sed finns på [PRS webbplats](#).

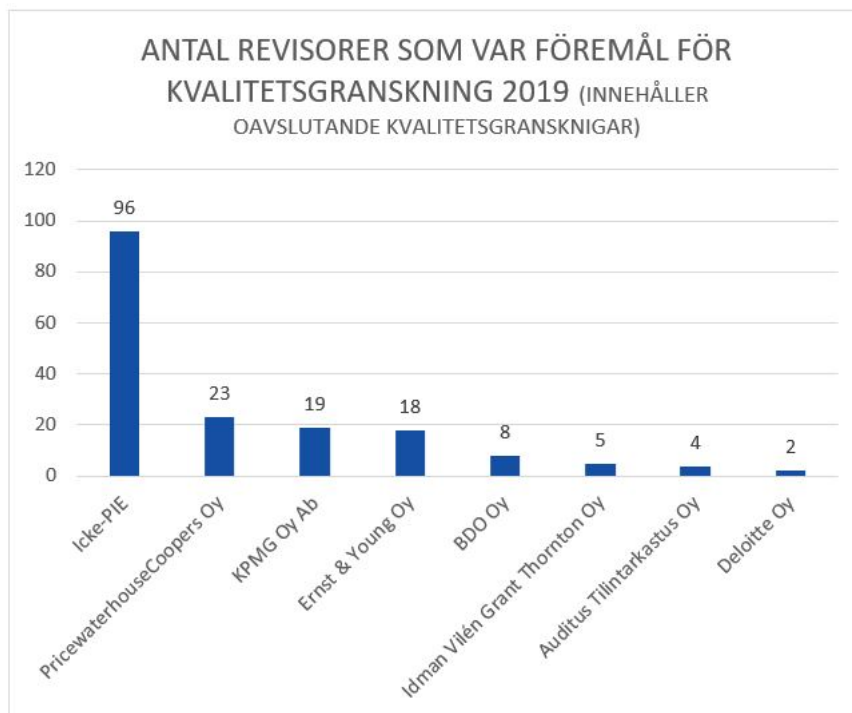
Avslutningsvis ger PRS revisionstillsyn ett kvalitetsgranskningsresultat till revisorn. Det slutliga resultatet av en revisors kvalitetsgranskning kan antingen vara godkänd eller underkänd. I fall kriterierna för någondera resultatkategori inte uppfylls fortsätter vi kvalitetsgranskningen med en ny granskning (mellanresultat). Revisionstillsynen publicerade kriterierna för resultatkategorierna på sina webbsidor den 21 april 2017.

År 2019 förordnade vi 202 revisorer till kvalitetsgranskning, varav 135 har fått ett beslut om slutligt resultat eller ett avgörande om att kvalitetsgranskningen fortsätter med en ny granskning senast i slutet av 2019. Sammanlagt 23 kvalitetsgranskningar ställdes in. Största delen av de inställda kvalitetsgranskningarna berodde på att revisorn hade ansökt om avbrytande av godkännandet efter det att kvalitetsgranskning hade förordnats. Kvalitetsgranskningen av 40 revisorer var oavslutad den 31 december 2019, och 20 av dem har fått beslut eller avgörande 1 januari–3 mars 2020. I tabellen nedan visas en mer detaljerad sammanfattning av antalet utförda kvalitetsgranskningar per 31 december 2019:

Kvalitetsgranskningar	2019		2018	
Förordnad till kvalitetsgranskning		202		97
Godkännande avbrutet på revisorns ansökan	19		8	
Annan orsak	4		3	
Kvalitetsgranskning inställd		23		11
Kvalitetsgranskning skjuts upp för att utföras senare		4		1
Kvalitetsgranskningar sammanlagt		175		85
Handläggningen av ärendet vid kvalitetssäkringsenheten pågår		40		1
Handläggningen av ärendet vid enheten för undersökningsärenden och lagenlighetsövervakning pågår		0		8

Därtill har beslut eller avgörande getts till sex revisorer under 2019 i fråga om kvalitetsgranskningar som var oavslutade i slutet av 2018. Tre är ännu oavslutade.

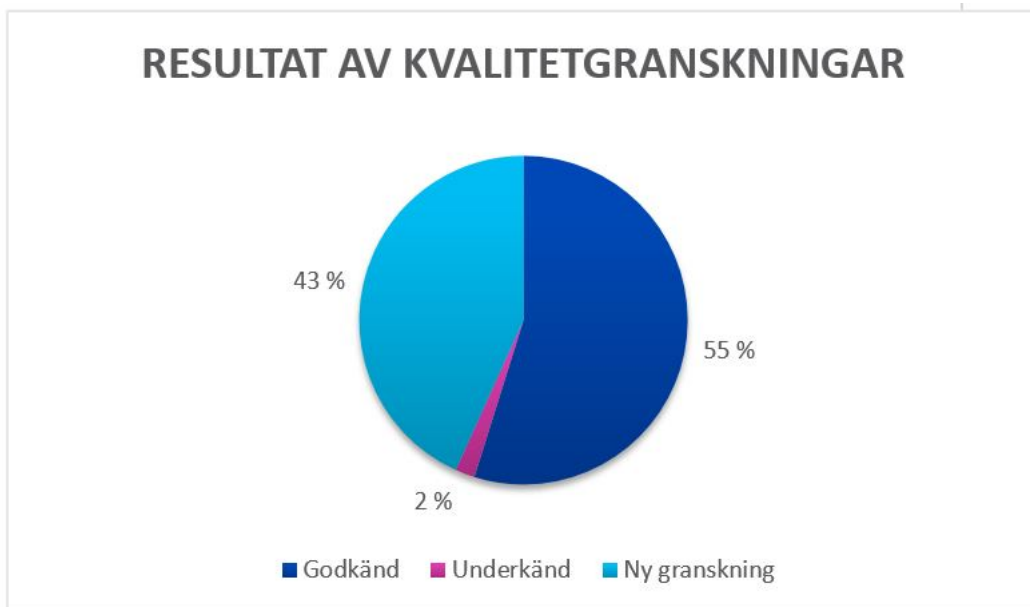
Tabellen nedan visar antalet revisorer i fråga om de 175 revisorer som blivit kvalitetsgranskade eller som kvalitetsgranskas på basis av förordnande till kvalitetsgranskning 2019. De revisorer som kvalitetsgranskningen gäller arbetar som revisor vid sju olika PIE-revisionssammanslutningar. Antalet anges enligt sammanslutning. Revisorer som arbetar ensam eller i övriga revisionssammanslutningar anges som en separat grupp (Icke-PIE).

Figur 2: Antal revisorer som var föremål för kvalitetsgranskning 2019 (innehåller oavslutade kvalitetsgranskningar)

Vid kvalitetsgranskningarna 2019 gick PRS revisionstillsyn igenom 132 revisionsuppdrag. Därtill har vi bedömt 18 uppdrag 1 januari–3 mars 2020, som vi valt till kvalitetsgranskning 2019. Uppdragen gällde sammanslutningar som verkade på olika verksamhetsområden eller inom offentlig förvaltning.

Sammanlagt 155 resultatbeslut eller avgöranden har getts till och med den 3 mars 2020 i fråga om kvalitetsgranskningarna 2019. En del av revisorerna har ännu inte meddelats resultat av kvalitetsgranskningen, eftersom kvalitetsgranskningen inte har slutförts av kvalitetssäkringsenheten. Resultaten av de kvalitetsgranskningar 2019 som avgjorts senast den 3 mars 2020 är följande:

Figur 3: Resultat av kvalitetsgranskningar 2019 till och med 3 mars 2020

Revisionstillsynen publicerar [på sina webbsidor](#) under våren 2020 en årsrapport där vi redogör för de observationer som gjorts i kvalitetsgranskningarna 2019.

7. Tillsyn över revisorer: undersökningsärenden

Antalet pågående undersökningsärenden i början av 2019 (talen för 2018 i parentes) var 67 (55), och under året kom 52 (58) nya undersökningsärenden in för behandling. Av dessa avgjordes 31 (22) så att ärendet inte överlämnades till revisionsnämnden för avgörande eftersom det enligt utredningen inte fanns något skäl att misstänka att revisorn handlat i strid med revisionslagen eller något skäl att föreslå påföljder enligt revisionslagen. Sammanlagt 37 (24) undersökningsärenden överlämnades till revisionsnämnden för behandling. Vid utgången av 2019 pågick 51 (67) undersökningsärenden vid revisionstillsynen.

Tabellen nedan visar antalet och källorna för undersökningsärenden 2018 och 2019. Ett undersökningsärende kan gälla flera revisorer eller en revisor och en revisionsammanslutning.

Källa för undersökningsärende	Pågående undersökningsärenden i början av året		Nya undersökningsärenden under året		Behandling vid revisionsnämnden under året		Behandling vid revisionstillsynen under året		Pågående undersökningsärenden i slutet av året	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Klagan	44	40	37	36	<u>12</u>	10	<u>26</u>	22	43	44
Kvalitetsgranskning	17	11	14*)	17**)	23***)	11	2		6	17
Eget initiativ	6	4	1	5	2	3	3		2	6
Sammanlagt	67	55	52	58	<u>37</u>	24	<u>31</u>	22	51	67

*) talet innehåller 12 fall som i kvalitetsgranskningen fått resultatet underkänt

***) talet innehåller 7 fall som i kvalitetsgranskningen fått resultatet underkänt samt undersökningsärenden för 1 revisionsammanslutning och 9 revisorer som överförts till undersökning från kvalitetsgranskningen

***) talet innehåller 19 ärenden som på basis av resultatet underkänt i kvalitetsgranskningen överlämnades till nämnden

7.1. Revisionsnämndens verksamhet

Revisionsnämnden sammanträdde 9 gånger (10 gånger år 2018). Undersökningsärendena gällde 17 (8) CGR-revisorer, 19 (20) GR-revisorer, en (1) OFGR-revisor, två CGR+OFGR-revisorer och 7 (3) revisionsammanslutningar. (Inga OFR-revisorer var parter i besluten vare sig 2019 eller 2018).

Tabellen nedan visar uppgifter om behandlingen av undersökningsärenden vid revisionsnämnden.

	OFGR		GR		CGR		Samman- slutning	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Anmärkning		1	5	4	5	2		
Varning	1		8	12	7	1	1	
Återkallande av godkännande			2	1		1		
Påföljdsavgift						1		
Inga påföljder				3	7	3	6	3
Förfallit			2					
Sammanlagt	1	1	17	20	19*)	8	5	3

*) Av dessa fall hade en revisor dessutom ett OFGR-godkännande, det vill säga CGR + OFGR.

Förutom undersökningsärenden behandlade revisionsnämnden 26 (19) omprövningsärenden. Omprövningsärendena gällde bedömning av svaren i revisorsexamina (18 ärenden), beslut om kvalitetsgranskningens resultat (4 ärenden), godkännande till revisorsexamina (2 ärenden) och bibehållande av revisorers yrkeskunskap (2 ärenden).

8. Tillsyn över revisorer: övrig tillsyn

Den övriga tillsynen gäller bibehållande och utvecklande av revisorernas yrkeskunskap och förutsättningar för godkännande. Dessa övervakas bland annat med hjälp av anmälningar om tillsynsuppgifter. Kraven bestäms i revisionslagen och i revisionstillsynens anvisningar.

9. Allmän styrning och utveckling av revisionsarbetet

PRS revisionstillsyn informerade om den allmänna styrningen och utvecklingen av revisionsbranschen på sina webbsidor och i revisionstillsynens temabrev.

Revisionstillsynen publicerade fyra temabrev, vilkas målgrupp är samtliga revisorer och företrädare för intressentgrupperna. Därtill publicerade vi följande rapporter:

- Uppföljning av revisionsberättelserna för börsnoterade bolag 2016–2018
- Årsrapport om undersökningsärenden och lagenlighetsövervakning 2018 (publicerades i mars 2019)

Vi ordnade två kvalitetsdagar för revisorer och i samarbete med Aalto-universitetet seminariet "Big Unanswered Questions in Financial Reporting". I september 2019 ord-

nade vi tillsammans med Finansinspektionen ett möte kring aktuella ämnen för representanterna för revisionskommittéerna i sammanslutningar av allmänt intresse och för representanter för intressentgrupper. I mötet behandlades resultaten av PRS och Finansinspektionens enkät som skickades till medlemmarna i revisionskommittéer våren 2019. Även PRS och Finansinspektionens verksamhet presenterades ur revisionskommittéernas synvinkel. En rapport publicerades om enkätresultaten i februari 2020.

Revisionsnämndens beslut om undersökningsärenden publicerades på revisionsnämndens webbsidor.

Under året publicerades också en berättelse över revisionstillsynens verksamhet 2018, en arbetsplan för revisionstillsynen 2020 och en handbok för deltagare i revisorsexamina.

Under verksamhetsåret samlade revisionstillsynen in kundfeedback på sin verksamhet av deltagarna i revisorsexamina och av de revisorer som var föremål för kvalitetsgranskning eller deltog i kvalitetsdagarna. Feedbacken kommer att användas för att utveckla revisionstillsynens verksamhet.

10. Internationellt samarbete

PRS revisionstillsyn är medlem i IFIAR (*International Forum of Independent Audit Regulators*). Revisionstillsynens tjänstemän deltog i IFIAR:s *Enforcement- och Inspections*-arbetsgrupper och i IFIAR:s *Inspection-workshop* i mars och årsmötet i maj. IFIAR:s centrala uppgifter är globalt informationsutbyte mellan tillsynsmyndigheterna bland annat om bästa tillsynspraxis, främjande av myndighetssamarbete, dialog med revisionens intressentgrupper samt höjning av revisionskvaliteten. IFIAR publicerar revisionsrapporter om tillsyn, bland annat årligen en sammanfattande rapport om observationer vid kvalitetsgranskning.

PRS revisionstillsyn är medlemsorganisation i CEAOB (*Committee of European Auditing Oversight Bodies*) som samordnar regleringen av revisionsbranschen och tillsynssamarbetet inom Europeiska unionen. CEAOB:s ställning och uppgifter baserar sig på EU-lagstiftning (EU:s förordning 537/2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG). CEAOB främjar samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna inom revisionsbranschen i EU:s medlemsstater, särskilt informationsutbyte, sakkunskap och bästa tillsynspraxis när uppgifterna enligt EU:s lagstiftning genomförs. CEAOB har arbetsgrupper, och revisionstillsynens tjänstemän medverkade aktivt i följande av dem: *International Auditing Standards, Inspection, Enforcement and Market Monitoring*.

Revisionstillsynen deltog i det nordiska samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna i revisionsbranschen. De nordiska tillsynsmyndigheterna sammanträdde i Stockholm i september och diskuterade frågor kring kvalitetsgranskning av revisorer och undersökningsärenden.

11. Övriga lagstadgade uppgifter

PRS revisionstillsyn behandlade redogörelser som sammanslutningar och stiftelser lämnat in med stöd av 2 kap. 9 § i revisionslagen om entledigande av revisor under mandatperioden och revisorers redogörelser för sin avgång från revisorsuppdraget under mandatperioden.

PRS revisionstillsyn behandlade 2 anmälningar (3 anmälningar år 2018) som lämnats in med stöd av 2 kap. 8 § i revisionslagen om att en sammanslutning inte haft en sådan revisor som bestämmelserna förutsätter och som uppfyller behörighetsvillkoren. I ett fall (2) ledde anmälningarna till att en revisor förordnades för sammanslutningen.

Enligt EU:s revisionsförordning 537/2014 (PIE-förordning) fastställer revisionstillsynen på begäran när revisorns uppdrag börjar för att beräkna längsta varaktighet för uppdraget (Artikel 17.8). Enligt PIE-förordningen kan revisionstillsynen bevilja avvikelser från längsta varaktighet för uppdrag (Artikel 17.6.) samt avvikelser från högsta arvudet för annat än revision (Artikel 4.2). Revisionstillsynen svarade på förfrågningar om tillämpningen av dessa bestämmelser men fattade inga beslut om avvikelser 2019.

12. Uppföljning och utvecklande av lagstiftningen

Revisionstillsynen följde utvecklandet av revisionslagstiftningen internationellt och i hemlandet.

PRS representant deltog i arbetsgruppen som förbereder en lättare granskning. Arbets- och näringsministeriet (ANM) tillsatte arbetsgruppen i februari 2019, och den fortsätter sitt arbete under 2020. PRS tjänstemän deltog i ANM:s diskussionsmöten om ämnet.

Revisionstillsynen tolkade tillämpningen av revisionslagen och EU:s revisionslagstiftning i praktiken genom att svara på förfrågningar från revisorer och representanter för företag.

13. Marknadsuppföljning

Revisionstillsynen deltog i uppföljning av revisionsmarknaden i samarbete med CEAOB. Våren 2019 gjordes en enkät om revisionskommittéerna, som CEAOB:s Market Monitoring-arbetsgrupp hade förberett. Enkätresultaten har analyserats och en rapport har utarbetats av dem. Rapporten publicerades i februari 2020. PRS revisionstillsyn skickade marknadsuppföljningsuppgifter till EU-kommissionen sommaren 2019. Finlands marknadsuppföljningsrapport publiceras våren 2020.

14. Samarbete med universitet

I oktober 2019 ordnade PRS revisionstillsyn tillsammans med Aalto-universitetets handelshögskola ett seminarium om "Big unanswered Questions in Financial Reporting". Åhörarna bestod av forskare, studerande, revisorer och andra representanter för intressentgrupper. Professor Ray Ball (*University of Chicago*) var huvudtalare.

PRS revisionstillsyn fortsatte att bidra med information och hjälp till vissa revisionsforskningsprojekt som genomfördes av universitetsforskare på doktorsnivå.

15. Interna arbetsgrupper och samarbete med myndigheter

PRS revisionstillsyn ordnade i september 2019 tillsammans med Finansinspektionen ett möte kring aktuella ämnen för representanterna för revisionskommittéerna i sammanslutningar av allmänt intresse och för representanter för intressentgrupper. I mötet behandlades resultaten av PRS och Finansinspektionens enkät som skickades till medlemmarna i revisionskommittéer våren 2019. Även PRS och Finansinspektionens verksamhet presenterades ur revisionskommittéernas synvinkel.

PRS tjänstemän deltog i arbetet i PRS interna arbetsgrupper och projektgrupper. Till dessa grupper hör bland annat projektet Hyvä kieli (Gott språk), arbetsgruppen för kundtillfredsställelse, dataskydds- och datasäkerhetsgrupperna, arbetsgruppen för digitala tjänster som utvecklar e-tjänsterna samt XBRL-styrgruppen som gjorde förberedelser för mottagning av bokslutsinformation i strukturerad form.

PRS revisionstillsyn var också med i den nationella myndighetssamarbetsgruppen för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och i ANM:s arbetsgrupp som förbereder en lättare granskning. Revisionstillsynen deltog också i arbetsgruppen för nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism, som tillsattes den 18 december 2019, och i projektet för utveckling av bank- och betalkontosystemen.